

གཤོམ་ལོ་གསལ།

༄༅། བོད་རྒྱལ་གྱི་གསོ་བ་རིག་པའི་སློབ་ཚུགས་ཚོགས་མཉམ་སྲུང་ཚོགས་པ།

བོད་རྒྱལ་ལོ། ༢༠༡༤

ཕྱི་ལོ།

༢༠༡༧

ཟླ་བ། ༩

སྤྱི་འདོན་ཐེངས། ༢༩

གསོ་བ་རིག་སློབ་པའི་ཤེས་ཡོན་གོང་སྤེལ་གྱི་ཟབ་འབྲིང་སྐབས་ལྷོ་ཁྱེད་ལྷོ་གོང་ས་སྐབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཚོག་མཇལ་བཅར་ལུས་པ།

གསོ་བ་རིག་སློབ་པའི་ཤེས་ཡོན་གོང་སྤེལ་གྱི་ཟབ་འབྲིང་དུ་གསུང་བཤད་གནང་མཁན་མཁས་དབང་དང་ཚོགས་བཅར་བ་སློབ་

དཀར་ཆག

ཚོགས་གཙུག་གི་སྒྲིག་སྐབས་ལྟར་།

༡	ལྷན་ཚོགས་ཚོགས་ཐེངས་༡༧ བསྐོང་ཚོགས་གནང་བ།	༣
༢	གསོ་རིག་སྒྲིག་པའི་ཤེས་ཡོན་གོང་སློལ་གྱི་ཟབ་འཁྲིད་ཐེངས་ལྔ་བ།	༥
༣	ལྷ་ཆ་བོད་གྱི་གཙུག་ལག་སློབ་གཉེར་ཁང་གི་གསོ་རིག་སླེ་ཚན་དུ་སྦྱོར་བཏང་རྟོགས་ཞིབ་གནང་བ།	༤
༤	བོད་དང་ཉི་མུ་ལཱ་ཡའི་སློ་སྦྱོར་ཁང་གཏན་འཇགས་དེབ་སྐྱེལ་གནང་བ།	༧
༥	ལྷན་ཚོགས་གྱི་ཚོགས་གཙུག་དང་དབང་ཆེ་གཉིས་ལྷ་ཅུ་སྦྱར་གཞུང་འབྲེལ་སློབ་གྲྭ་བསྐྱོད་གནང་བ།	༨
༦	བོད་གྱི་གསོ་བ་རིག་པའི་སྒྲིག་པའི་གནས་རིམ་གཏན་འབེབས་གནང་བ།	༩
༧	གནས་ཚུལ་སློབ་བཟུང་།	༡༡
༨	གསལ་བསྐྱབས།	༡༡
༩	རྟེན་སྒྲུབ།	༡༢
༡༠	འགྲུབ་རྗེ་ཆེ་ལྷ།	༡༣

གསར་འཛིན་འདོན་སྤྲོད། བོད་གྱི་གསོ་བ་རིག་པའི་ལྷན་ཚོགས།
 སློབ་སྦྱོར་བ། ཚོགས་གཙུག་སློབ་དཔོན་རག་དོ་སློབ་ཟབ་བསྐྱོད་འཛིན།
 ཚོགས་གཞིན་སྒྲིག་པ་བསོད་ནམས་སློབ་དཀར་ཨོ་ཤོད།
 ཚོམ་སྒྲིག་བ། ལྷན་ལས་དབང་ཆེ་སྒྲིག་པ་ཚེ་རིང་མཚམས་གཙོད།

ཚོགས་གཙོའི་སྐོར་གྱི་སྐོར་བཤེན།

ཤེས་བྱ།

སྐོར་ལོ་ལྷུ་ལ་དུ་རྒྱུ་བ་ཤེས་བྱའི་མཚན་ཉིད་དམ་ཤེས་བྱའི་དོན་ཡིན་ཅིང་། དེ་ལ་སྐོར་མ་ཤེས་པ་ནི་ལྷུ་ལ་ཅན་དང་། ཤེས་བྱའམ་དངོས་པོ་ནི་དེའི་ལྷུ་ལ་ལམ་ཤེས་རྒྱ་དེ་ཡིན། དེའང་ཤེས་བྱར་གསུགས་ཤེས་ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་གསུམ་དུ་དབྱེ་བ་སྐོར་རྒྱུན་གྱི་ལྷུ་ལ་དང་། ཚོན་རིག་དང་རྒྱ་རྩལ་གཉིས་སུ་དབྱེ་བ་ནི་དེང་དུས་གྱི་ལྷུ་ལ་སུ་གསུམ་སུ་གསུམ་གྱི་ལྷུ་ལ་དང་།

སྐོར་རྒྱུན།

དེ་ལ་མཚན་ཉིད་གསུམ་དང་ལྡན་ན་སྐོར་རྒྱུན་གྱི་ལྷུ་ལ་ཚད་ལྡན་དུ་བཤེན་རྒྱུ་ཡིན། དེ་ནི་དང་པོ་འབྲུང་ལྷུངས་ཡང་དག་པའི་མཚན་ལྡན་གྱི་སྐྱེས་བུས་སྐོར་གཏོང་བ་ལས་བྱུང་བ། གཉིས་པ་ད་ལྟའི་བར་དེའི་ལག་ལེན་དང་རིག་པའི་གཞུང་ལྷུ་ལ་གྱི་རྒྱུན་བར་མ་ཚད་པ། གསུམ་པ་དེ་ཉིད་དེང་དུས་སུའང་འགྲོ་བའི་བདེ་སྐྱིད་ཀྱི་དཔལ་དུ་རྒྱུར་ཅིང་རིག་པ་ཡང་དག་གི་རྒྱུ་བྱེད་ཡོད་པ་བཅས་ཡིན་དགོས།

དེ་གཏུན་ལ་འབེབས་པའི་རིག་པ།

དེང་དུས་གྱི་རིག་པས་གཏུན་ལ་འབེབས་བྱ་གཙོ་བོ་ནི་གསུགས་སམ་དངོས་པོ་གཙོ་བོ་ཡིན་ཅིང་། དེ་ཉིད་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ཚད་མ་ཁོ་ནས་གཏུན་འབེབས་བྱེད་པ་དང་། སྐོར་རྒྱུན་གྱིས་མངོན་སུམ་དང་རྗེས་དཔག་ཚད་མ་གཉིས་གྱི་སྐོར་ནས་དངོས་པོའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གཏུན་ལ་འབེབས་པར་བྱེད་པ་ཡིན། དེའང་སྐོར་རྒྱུན་ལ་ཤེས་བྱ་རིག་པའི་གནས་ལྡན་ལས་བཅུ་ཞེས་གསུམ་ཤིང་། བཅུ་ལས་ཚུང་བ་ལྷ་སལ་ཚེར་སྐྱ་རིག་ཏུ་བསྐྱེས་ན་ལྷར་གྲངས་དེས་ཤིང་། ལྷ་པོ་ནི་སྐྱ་ཚད་བཟོ་གསོ་ནང་དོན་རིག་པ་རྣམས་ཡིན་ལ། དེའང་ཚད་མ་རིག་པ་ནི་ཤེས་བྱ་དེ་ཉིད་མི་བསྐྱེད་བའམ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་གཏུན་ལ་འབེབས་པའི་འཇལ་བྱེད་དང་། དེ་ཉིད་སྐྱ་རྟོག་གི་ལྷུ་ལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སྐྱའི་བརྗོད་རིགས་ཀྱི་སྐོར་ནས་གསལ་བར་བྱེད་པ་སྐྱེའམ་བརྗོད་སྐྱེད་རིག་པ་དང་། བཟོའམ་རྒྱ་རྩལ་རིག་པ་ནི་ལྷས་དག་ཡིད་ཀྱི་བཟོར་དེས་ཤིང་། དེར་ནི་ཤེས་བྱ་པལ་ཚེར་ཚུ་བརྒྱ་ཟམ་འོག་ལྷར་འབྱུར་བ་དང་། དེ་དག་ཐམས་ཅད་བདེ་བ་འབའ་ཞིག་གི་རྒྱུར་ཤེས་བྱ་ལགས་ཤིང་། དོན་དུ་གཉེར་བྱའི་གཙོ་བོའི་བདེ་བ་ལ་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུགས་གཉིས་སུ་དེས་པའི་ཕྱིར་དེ་གཉིས་རིམ་བཞིན་གསོ་བ་རིག་པ་དང་ནང་དོན་རིག་པའི་བརྗོད་བྱ་ཡིན།

སྐྱེན་བཅོས་དང་བདེ་ཐང་།

དེ་ལ་སྐྱེན་བཅོས་བདེ་ཐང་གི་རིག་པའང་སྐོར་རྒྱུན་དང་རིག་གསུམ་གཉིས་སུ་དེས་ཤིང་། པོད་ཀྱི་གསོ་བ་རིག་པ་ནི་འཇལ་སྐྱིང་ན་གསུམ་པའི་སྐོར་རྒྱུན་སྐྱེན་བཅོས་རིག་པ་བཞིའི་ཡ་གྲུལ་དང་། ལྷར་བཤད་པའི་མཚན་ཉིད་ཐམས་ཅད་རྗོད་གསུམ་པར་ལྡན་པ་ཞིག་ཡིན། དེའང་དེང་སང་དུས་རབས་ཉེར་ཅིག་པ་ཚོན་རིག་འཕྲུལ་ཐབས་ཀྱི་བསྐྱེད་པ་འདིར་ཡང་ཤར་ལུབ་རིས་མེད་འགྲོ་བ་དུ་མའི་ལྷས་སེམས་གཉིས་ཀའི་བདེ་ཐང་གི་དཔལ་དུ་རྒྱུར་ཅིང་གསུམ་གནས་མཐམས་པ་དང་། གཙུག་ལག་སྐོར་གཉེར་ཁང་དུ་མར་སྐོར་སྐྱོང་དང་ཉམས་ཞིབ་བྱེད་པ་དང་། རིང་ལྷགས་ལ་རྒྱ་གར་མཚོན་པའི་རང་དབང་རྒྱལ་ཁབ་དུ་མར་བྱིམས་མཐུན་གྱི་དོན་ལེན་ཐོབ་པ་ཞིག་ཡིན།

བོད་ཀྱི་གསོ་བ་རིག་པའི་གནས་སྤངས།

དེའང་བོད་ཀྱི་ཚབ་སྲིད་འཕེལ་རྒྱུ་ཆེན་པོའི་རྗེས་ལྷོད་ས་སྐབས་མགོན་ཆེན་པོ་སྟོན་འཕེལ་འཕགས་ལུལ་དུ་ཞབས་སོར་འཁོད་ཅིང། བཅོན་བྱེད་བོད་གཞུང་དང་བོད་ཀྱི་སྤྱན་མོང་དང་སྤྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རིག་གནས་རྒྱན་འཛིན་དང་གོང་སླེལ་གྱི་བརྟེན་གནས་དུ་མ་གསར་འཛུགས་མཛད་པའི་ཁོངས་སུ་གསོ་བ་རིག་པའི་སློབ་གཉེར་གཏུན་གཞི་འགའ་ཞིག་འཛུགས་རྒྱུ་གྱིས་ལྷ་རྗེ་མཁས་པ་དུ་མ་སྐྱེད་བསྐྱེད་མཛད་པ་མ་ཟད། དུས་རབས་གསར་པའི་དགོས་མཐོ་དང་འཚམས་པར་སྤྱི་ལོ་༢༠༠༤ ལོར་བཅོན་བྱེད་བོད་མིའི་བཅའ་ཁྲིམས་དགོངས་དོན་བཞིན་བྲིམས་བཟོ་སྟན་ཚོགས་ཀྱིས་ཆེས་མཐོའི་སྟན་པའི་སྟན་ཚོགས་ཀྱི་བྲིམས་ཡིག་སྒྲིག་གཞི་གཏུན་འབབས་དང་ཚོགས་མི་འདེམས་རྒྱགས་ཀྱིས་སྟན་ཚོགས་དངོས་སུ་དབུ་ཚུགས་གིང། ད་བར་སྟན་ཚོགས་སྐབས་ལྔ་པ་བར་ལོ་དུས་རྒྱུས་བཅད་ལྟར་འོས་འདེམས་དང་། དེ་དག་སོ་སོའི་སྐབས་བབས་ལས་དོན་བྱེད་སྟོ་འཕུས་ཚང་བྱུང་ཡོང།

སྟན་ཚོགས་ཀྱི་ལས་འགན།

དུས་རབས་ཉེར་ཅིག་པ་གོ་ལ་གཅིག་གྱུར་གྱི་གནས་སྐབས་འདིར་རྒྱུང་གཏུམ་བཤད་དེ་སྟོ་འགྲུག་པའི་བསྐལ་པ་ཡོངས་སུ་རྒྱུགས་ཏེ་ལས་དོན་བྱེད་སྟོགས་མཐའ་དག་རྒྱབ་བྱེད་ཚད་མ་དང་གཟུ་དབང་བརྟན་པོའི་མང་གཞི་སྤོང་དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་དང་། བྲིམས་ལུགས་ལ་གཞི་བཅོལ་ནས་བྱེད་དགོས་པའི་དུས་ཚོད་འདིར་རང་རེའི་གསོ་བ་རིག་པའི་ལག་ལེན་དང་རིག་པའི་གཞུང་ལུགས་ཀྱང་དུས་རབས་དང་འཚམས་པར་མཛུན་བསྟོད་དང་། གོང་སླེལ་གྱི་ལ་སྟོགས་མ་སྟོར་བའི་དང་ནས་བརྒྱུད་འཛིན་དང་རྒྱུང་སྟོབ་ཡར་རྒྱས་བྱེད་རྒྱུའི་ཐབས་ལམ་འཚོལ་ཞིབ་དང་། གསོ་བ་རིག་སློབ་གཉེར་ཁང་ཁག་གི་སློབ་གཉེར་མཐུན་རྐྱེན་ལ་ཚང་དགོས་པའི་ཆ་རྐྱེན་ཚད་གཞི་གཏུན་འབབས། སྟན་སྟོར་སྟན་པ་དང་། སྟན་གྱི་བཟོ་བྱ་ཁག་གི་ཐོན་སྐྱེད་ཡོ་བྱེད་དང་ཐོན་རྫས་སྤུས་ཚད་བྲིམས་ལུགས་སྒྲིག་གཞི་གཏུན་འབབས་དང་གཏང་འཛིན། ཚད་ལྡན་སློབ་གཉེར་ཁང་དང་སྟན་སྟོར་བཟོ་བྱ་རྣམས་དུས་བཀག་དེབ་སྐྱེལ་དང་བསྐྱར་ཞིབ། སློབ་གཉེར་ཁང་ཚད་ལྡན་ནས་ཐོན་པའི་ལྷ་རྗེ་སྟན་པ་རྣམས་དེབ་སྐྱེལ་ཐོ་འགོད། གཞན་ཡང་རང་རེའི་སྤྱན་མོང་མིན་པའི་སྟན་བཅོས་དང་སྟན་སྟོར་ལག་ལེན་དང་། སྟན་རྫས། སྟན་གཞུང་བཅས་ཀྱི་བདག་དབང་འགན་རྒྱུང་བྲིམས་ལུགས་གཏུན་འབབ། རང་རེའི་སྤྱན་མོངས་མིན་པའི་སྟན་བཅོས་ལག་ལེན་མན་དག་དང་། དེ་དག་འབྲེལ་བའི་དབང་ལུང་འཁྲིད་གསུམ་འཚོལ་ཞིབ་དང་རྒྱན་འཛིན། གནས་ལུལ་རྒྱལ་ཁབ་རྒྱ་གར་དང་། དེ་མིན་རྒྱལ་ཁབ་གཞན་གྱི་མཐོ་རིམ་སློབ་གཉེར་ཁང་དང་ཉམས་ཞིབ་ཚན་ཁག་དང་རང་རེའི་སློབ་གཉེར་ཁང་དང་ཉམས་ཞིབ་སྡེ་ཚན་བར་མཚམས་སྟོར་གྱིས་ནད་བཅོས་དང་སྟན་རྫས་ལ་མཉམ་སྐྱེལ་ཉམས་ཞིབ་ཀྱི་ལས་གཞི་དང་ཐབས་ལམ་འཚོལ་ཞིབ། རྒྱ་གར་སོལ་རྒྱན་སྟན་ལུགས་སྡེ་ཚན་དང་འབྲེལ་ལམ་དམ་ཟབ་དང་གསོ་བ་རིག་སློབ་གཉེར་ཁང་གི་སློབ་སྟོར་དང་ཉམས་ཞིབ་ཀྱི་མཐུན་རྐྱེན་གོང་སླེལ་ཡོང་ཐབས། གསོ་བ་རིག་སྟན་པ་དང་སྟན་བཅོས་ལས་རིག་པ་རྣམས་བྲིམས་ཐོག་ནས་འགན་རྒྱུང་ཐོབ་ཐབས། དུས་ནས་དུས་སུ་རྒྱལ་སྤྱི་དང་རྒྱལ་ཡོངས་རང་བཞིན་དང་སྟན་པའི་མཁས་པའི་བཟོ་སྐྱེད་གི་ཚོགས་ཆེན་བསྐོང་ཚོགས་དང་། དེ་བཞིན་ཆེད་ལས་མཁས་དབང་གདན་འདྲེན་གྱིས་རང་རེའི་སྟན་པ་དང་སྟན་བཅོས་ལས་རིགས་རྣམས་ཀྱི་ཤེས་ཡོན་དང་ལག་ལེན་སྤུས་ཚད་གོང་སླེལ་གྱི་ཟབ་སྟོབ་སྟོད་པ་དང་། རང་རེའི་མི་རིགས་དང་གནས་ལུལ་ས་གནས་མི་དམངས་རྣམས་ལ་རྒྱན་སྟོད་འཕྲོད་བརྟེན་དང་ཁོར་ལུག་རྒྱུང་སྟོབ་དང་། ཁོར་ལུག་དང་རང་རེའི་བདེ་ཐང་བར་གྱི་འབྲེལ་བའི་ཤེས་ཡོན་གོ་རྟོགས་གོང་སླེལ་ཡོང་ཐབས་དང་། རྒྱ་སྟོང་དུ་འགྲོ་ཉེན་ཅན་གྱི་སྟན་རྫས་རྣམས་རྒྱུང་སྟོབས་ཀྱི་ཐབས་ལམ་འཚོལ་ཞིབ་སོགས་ཇོ་དྲག་དང་དེས་པར་རྒྱབ་དགོས་པའི་ལས་དོན་དུ་མ་ཞིག་ཡོད་པ་ཡིན།

༡། ལྷན་ཚོགས་ཚོགས་ཐེངས་༡༧ བསྐོང་ཚོགས་གནང་བ།

བོད་ཀྱི་གསོ་བ་རིག་པའི་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་ཁྲིམས་སྒྲིག་དགོངས་དོན་ཕྱི་ལོ་༢༠༡༧ ཟླ་༣ ཚེས་༡༤ རས་ཚེས་༢༢ བར་ལྷན་ཚོགས་ཚོགས་ཐེངས་༡༧ དེ་བཞིན་བཞུགས་སྐྱར་དྲ་རམ་སྐུ་ལའི་བོད་ཀྱི་གསོ་བ་མགོན་ཁང་གི་ཚོགས་ཁང་དུ་བསྐོང་ཚོགས་གནང་ཡོད། ཚོགས་ཐེངས་འདིར་ཚོགས་གཙོ་ཚོགས་གཞིན་དུ་ཆེ་གཙོ་འཛིན་སྐྱོང་ཚོགས་མི་གྲངས་༡༡

ཡོད་པ་ཆ་ཚང་ཚོགས་བཅར་མཉམ་བཞུགས་གནང་ཐུབ་ཡོད། ཚོགས་ཐེངས་༡༧ པའི་ཐོག་གོས་གཞི་དོན་ཚན་བཅུའི་ཐོག་གོས་བསྐྱར་བྱུང་བའི་གལ་ཆེའི་གོས་ཚོད་ཁག་གཤམ་གསལ།

༡། ཚོགས་འདུའི་ཉེན་དང་ཕོར་གསོ་བ་རིག་པའི་སྤྲོན་པའི་གནས་ལུས་གཏན་འབེབ་ཆེད་ཉེན་གཅིག་གི་དམིགས་བསལ་ཚོགས་འདུ་བསྐོང་ཚོགས་གནང་བར་ཚོགས་འདུའི་ཐོག་རྒྱ་གར་གྱི་ཆེད་ལས་མཁས་དབང་གཉིས་གདན་ཞུས་ཀྱིས་རྒྱ་གར་ནང་དུ་ཆེད་ལས་སྤྲོན་པ་རྣམས་ཀྱི་གནས་ལུས་གཏན་འབེབ་གནང་ཕྱོགས་ཐོག་གཏམ་བཤད་དང་དྲི་བ་བསྐོར་སྐྱོང་གནང་། དམིགས་བསལ་ཚོགས་འདུའི་ལམ་སྟོན་གཞིར་བཞག་པའི་ཐོག་ལྷན་ཚོགས་འདིར་སྐྱར་གོས་བསྐྱར་བྱུང་བཤད་བྱས་རྗེས་བོད་ཀྱི་གསོ་བ་རིག་པའི་གཙུག་ལག་སློབ་དཔོན་གྱི་གནས་ལུས་དང་དེ་བཞིན་གསོ་རིག་འཕྲོད་བསྟེན་ཞབས་ཞུའི་གནས་ལུས་བཅས་གཏན་འབེབས་གནང་། གཏན་འབེབས་འདི་བཞིན་ལྷན་ཚོགས་འོག་དབ་སྐྱེལ་ཡོད་པའི་གསོ་རིག་སློབ་གཉེར་ཁང་ནས་ཕྱི་ལོ་༢༠༡༧ ཟླ་༤ ཚེས་༡ རས་ལག་བསྐྱར་དགོས་པའི་བཀོད་ཁྲུབ་གསལ་བསྒྲགས་གཏོང་རྒྱུར་ཐག་གཅོད་བྱུང།

༢། གསོ་བ་རིག་པ་མཉམ་འབྲེལ་རྒྱལ་ཚོགས་ཀྱི་ཤེས་ཡོན་དང་ཚན་རིག་རིག་གཞུང་གཅེས་སྐྱོང་ཚན་པའི་UNESCO མངོན་མིན་རིག་གནས་ཤུལ་བཞག་ཁོངས་དབ་སྐྱེལ་དང་འབྲེལ་ལྷན་ཚོགས་ནས་གཤམ་གསལ་ལངས་ཕྱོགས་འདི་ལྷར་གཏན་འཁེལ་གནང་ཡོད། གསོ་བ་རིག་པ་(Tibetan Medicine) རི་སྐྱེལ་འདི་སྟོན་གྱི་ལོ་སྟོང་ཕྱག་ལྔ་ལྷག་སྟོན་ཅམ་ནས་བོད་ཀྱི་ཡུལ་དུ་བོད་ཀྱི་དབལ་ཡོན་དར་བ་དང་ལྷན་དུ་བྱུང་ཞིང་བོད་མི་རིགས་ཀྱི་སྤྲོན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རིག་གནས་ཤིག་ཡིན། དུས་རབས་རིམ་བས་བོད་ཅམ་དུ་མ་ཟད་བྱིམ་མཚོས་རྒྱལ་ཁབ་དུ་མར་དར་རྒྱས་བྱུང་ཞིང་ད་ལྟོ་རི་རྒྱ་གར་གར་དང་རྒྱ་ནག་སོག་ཡུལ། བལ་ཡུལ། འབྲུག་སོགས་རྒྱལ་ཁབ་དུ་མར་རྒྱལ་ཁབ་རིམ་པའི་གཙུག་ལག་སློབ་

གཉེར་ཁང་མང་པོར་སློབ་གཉེར་དང། ཉམས་ཞིབ་བྱེད་པ། རྒྱལ་ཁབ་སོ་སོའི་སྤྱོད་ཁང་དང་སྤྱོད་པ་དུ་མས་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་མི་མང་ལུས་སེམས་བདེ་ཐང་ལ་སླ་ན་མེད་པའི་ཞབས་འདེགས་འགྲུབ་བཞིན་པ་མ་ཟད། རྒྱལ་ཁབ་འདི་ལ་རྒྱལ་ཁབ་སོ་སོའི་ཁྲིམས་མཐུན་གྱི་དོན་ལེན་ཐོབ་ཅིང་རིམ་པས་གོ་ལ་གཅིག་གྱུར་ཡར་རྒྱས་འགོ་བའི་སོལ་རྒྱན་གྱི་རིག་གནས་ཞིག་ཡིན། དེར་བརྟེན་རིང་ལུགས་འདི་ཉིད་སྤྱིའི་ཆ་ནས་མི་མངོན་ཞིང་རྒྱབ་འགོ་བའི་ཉེན་ཁ་མེད་པས་མངོན་མིན་གྲུབ་བཞག་རིག་གནས་ལྷུང་སྤྱོད་གྲུ་ཐོ་འགོད་དེབ་སྐྱེལ་བྱེད་པ་དགོས་པ་ཆེར་མ་མཐོང་ཞིང། འོན་ཀྱང་རིང་ལུགས་འདིའི་ཁྲོད་ནས་སྤྱོད་པའི་སྤྱོད་བཅས་ལག་ལེན་འགའ་ཞིག་དུས་ཀྱི་འགྲུར་འགོས་ཀྱི་དབང་གིས་ཇ་དྲག་སྤྱང་སྤྱོད་བྱ་དགོས་དུ་མ་ཡོད་པ་དཔེར་ན། བདུད་ཚི་སྤྱོད་འགྲུབ། རྩ་སྤྱོད་གི་ལག་ལེན། བཙོ་བཏུ་ཆེན་པོའི་ལག་ལེན་སོགས་དམིགས་བསལ་འགའ་ཞིག་སྤྱང་སྤྱོད་གྲུ་ཐོ་འགོད་བྱེད་དེ་རྒྱལ་སྤྱིའི་རང་བཞིན་ལྡན་པའི་སྤོ་ནས་སྤྱང་སྤྱོད་སྤྱབ་པ་བྱུང་ན་འགོ་བ་སྤྱིའི་ལུས་སེམས་བདེ་ཐང་ལ་རྒྱན་རིང་པན་ཐོགས་ཆེན་པོ་འབྱུང་བར་ཡིད་ཆེས་ཡོད།། ཅེས་ལངས་ཕྱོགས་འདི་ལྟར་གཏན་འབེབས་གནང་།

༣། རྒྱལ་སྤྱིའི་བོད་ཀྱི་གསོ་བ་རིག་པའི་བསོ་སྤྱོད་ཚོགས་ཆེན་ཐངས་གསུམ་པ་དེ་བཞིན་ཕྱི་ལོ་༢༠༡༤ ལྷ་ཨེས་༢༥ ལས་ཆོས་༢༤ བར་ཉེན་བཞིའི་རིང་སྤྱོད་ཐོད་ཀྱི་གསུག་ལག་སྤོབ་གཉེར་ཁང་དུ་བསྐོང་ཚོགས་གནང་རྒྱུ་ཐག་གཅོད་བྱུང་།

༤། ཕྱི་ལོ་༢༠༡༧་་་༡༤ ལོའི་གལ་ཆེའི་ལས་འཆར་ཁོངས་གསོ་རིག་སྤྱོད་པའི་ཤེས་ཡོན་གོང་སྤེལ་གྱི་ཟབ་འབྲིང་ཁག་གཉིས་གོ་སྐྱོད་ལྷ་འཆར། རྒྱ་གར་སྤོ་སྤོགས་དང་བྱང་སྤོགས་ལུལ་གྱི་ལྷ་ལུ་ཤའི་སྤྱོད་ཁང་ནང་གསོ་བ་རིག་པའི་སྤོ་བཞེན་སྤྱོད་ཁང་གཉིས་གསར་སྤོ་བྱེད་འཆར། རྒྱལ་ཡོངས་གསོ་བ་རིག་པའི་ཉེན་མོ་བསྤྱང་བཅི་ལྷ་འཆར། ལྷ་ཏུ་ལུའི་ནང་གསོ་བ་རིག་པའི་བསྤྱོད་པ་དང་དུས་སྤྱང་སྤོ་སྤྱོད་དོ་སྤོད་ལས་གཞི་སྤོ་འཇུག་བྱེད་འཆར། ཉི་ལྷ་ཅལ་མངའ་སྤེའི་ལྷ་ལུ་ཤའི་ལས་སྤྱངས་ནས་རོགས་དུལ་ལྷ་ཐབས་ཐོག་ཟབ་སྤྱོད་གོ་སྐྱོད་ལྷ་འཆར། ལྷ་ཚོགས་འོག་དེབ་སྐྱེལ་ཡོད་པའི་གསོ་རིག་སྤོབ་གཉེར་ཁང་ནང་ལུལ་ཤེས་ཡོན་བཅི་ལེན་གྱི་ལས་གཞི་སྤེལ་འཆར་བཅས་ཡིན།

༥། དེ་བཞིན་རྒྱ་གར་དབུས་སའི་ལས་སྤྱངས་ཁག་དང་དབུས་བོད་མིའི་སྤོག་འཇུགས་གྱི་འབེལ་ཡོད་ལས་སྤྱངས་ཁག་ལ་སྤྱོད་ཚོགས་དང་འབེལ་བའི་ལྷ་སྤོ་ཁག་གཅིག་སྤྱོད་འབུལ་ལྷ་རྒྱུར་ཐག་གཅོད་བྱུང་ཡོད་པ་དང།

༦། ལྷ་ཚོགས་གྱི་ཁྲིམས་སྤོག་བསྤྱར་ཞིབ་དང་དཔལ་འབྱོར་འདུ་འགོད། དེ་སྤེའི་གོས་ཚོད་ལག་བསྤྱར་མ་བྱུང་བ་ཁག་ལ་བསྤྱར་ཞིབ་མཇུག་སྤོལ་ཐོག་གོས་བསྤྱར་གོས་ཚོད་བྱུང།

༧། གལ་ཆེའི་གོས་འཆར་གཞན་ཁོངས་གསོ་བ་རིག་པའི་སྤྱོད་པ་རབ་འབྱམས་པའི་རྩ་འཛིན་སྤོག་གཞི་དེ་སྤོ་གསོ་རིག་སྤོབ་ཁང་ལ་བཏང་ཟིན་པ་དེ་སྤོར་དུན་བསྤྱལ་གྱི་བཀོད་ལྷབ་གཏོང་རྒྱ་དང་སྤོ་རྒྱལ་གནས་བཞུགས་སྤོབ་པ་ནམས་གྱི་ཚོགས་དུལ་དོད་དེ་སྤོ་ནས་བསྤོ་ཆ་སྤོ་བཅུ་སྤོག་གཅིག་ཡང་གིས་ལོ་རེར་ལྷ་སྤོར་༣༠ ཐམ་པར་གཏན་འབེལ་གནང་བ་བཅས་སྤོ་ཚོགས་ཚོགས་༢༧ པའི་ཐོག་གོང་གསལ་གོས་ཚོད་ཁག་གཏན་འབེབས་བྱུང་ཡོད་པ་ཡིན།།

༥ གསོ་བ་རིག་སྒྲིབ་པའི་ཤེས་ཡོན་གོང་སློལ་གྱི་ཟབ་འབྲིང་ཐངས་སྒྲུབ།

བོད་ཀྱི་གསོ་བ་རིག་པའི་སྒྲིབ་ཚོགས་ནས་སྐོམ་ལོ་༢༠༡༧ ལྷན་ཚུལ་༡༣ ཟླ་རྗེས་༡༨ ཟླ་རྗེས་༡༨ ལྷན་གསོ་བ་རིག་སྒྲིབ་པའི་ཤེས་ཡོན་གོང་སློལ་གྱི་ཟབ་འབྲིང་ཐངས་སྒྲུབ་པའི་དེ་ལོ་བཞིན་བཞུགས་སྐྱོད་རྒྱ་ལོ་རྒྱུ་ལའི་བོད་ཀྱི་གསོ་བ་མཐོན་ཁང་དུ་བསྐོས་ཚོགས་གནང་ཡོད། ཟབ་འབྲིང་འདིར་བྱོན་ཚོགས་ཐངས་གངས་༢༤ ལྷན་གསོ་བ་རིག་པའི་མཉམས་དབང་གངས་༨ དང་ཚེ་ཡི་རིག་བྱེད་མཉམས་དབང་གངས་༢ རྩེ་ལྷགས་སྒྲིབ་པ་གངས་༢ བཅས་མཉམས་དབང་བཅོ་ལྔ་ཚམ་གདན་ལུས་སོགས་ལས་ལྷན་གསོ་བ་རིག་པའི་གཞུང་དང་ལག་ལེན། སྤིང་བྱས་དང་ཉམས་ཞིབ། གཞན་ཡང་ཚེ་ཡི་རིག་བྱེད་ལྷགས་གྱི་དམིགས་བསལ་ལག་ལེན་དང་དེ་བཞིན་མགོན་པོ་ལྷན་སྐྱབ་གྱིས་ཚེ་ཡི་རིག་བྱེད་སློལ་རྒྱུ།

སྤིང་ལྷགས་སྒྲིབ་གྱི་སོག་ནས་ལྷན་གཞི་བྱེད་གསལ་དོ་སྐྱོད་དང་སོན་འགོག་བྱེད་རྒྱུ་མོགས་བརྗོད་གཞི་མི་འདྲ་༢༤ མོག་གཏམ་བཤད་དང་དྲི་བ་བཏོ་སླང་གནང་ཡོད། ཟབ་འབྲིང་གྱི་ཉིན་དང་པོ་དབུ་འབྱེད་མངོན་སྲིད་སོག་དབུས་བོད་མིའི་སྤྱི་ལོ་ལོ་རྒྱུགས་ཀྱི་དཔལ་སྐྱོད་འཕྲོད་བསྐྱེད་སྦྱོང་དུང་ཆེ་མཚོག་གདན་ལུས་གསོ་བ་རིག་པའི་སྒྲིབ་པ་རྒྱམས་ལ་ཟབ་འབྲིང་དང་འབྲེལ་བའི་སོག་བཀའ་སློབ་གནང་ཡོད་པ་དང། དེ་ནས་ཟབ་འབྲིང་གྱི་ཉིན་བཞི་པ་སྤིང་ཚོས་༡༤ གྲོ་རྩོགས་བཅར་དང་གསུང་བཤད་གནང་མཉམ་བཅས་བྱོན་མི་གངས་༣༤ ལྷན་རྒྱུ་མོན་གོང་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཚོག་མཇལ་ཁ་དང་བཀའ་སློབ་བཅས་ལུས་བསྐྱེད་སོབ། བཀའ་སློབ་བཀའ་བཙུལ་ནང་དོན་གཅིག་པོ་དེ་གསོ་བ་རིག་པ་འདིས་འཇུག་ལུང་སྤོང་གི་མི་ལ་པན་སོགས་ཞབས་འདེགས་སྐྱབ་ལུབ་པ་བྱེད་དགོས་པ་དང། དེ་བཞིན་ལྷན་མོན་གོང་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཚོག་སྤིང་དགུང་ལོ་རྒྱུང་ལས་ལྷན་བོད་སྒྲིབ་ལྷན་ལྷན་ལེན་བཞིས་སྤྱོད་ཡོད་པ་དང་བོད་སྒྲིབ་གྱིས་པན་བསྐྱེད་ཆེན་པོ་བྱུང་ཡོད་པས་བརྟན་བཞུགས་བརྟན་བཞུགས་ཟེར་ནས་བརྟན་བཞུགས་ལོ་མ་དེ་བྱེད་ཆོ་དང་བོད་སྒྲིབ་དེ་རིང་ཅེས་བཀའ་སློབ་གནང་། ཐངས་འདིའི་ཟབ་འབྲིང་ནང་བོད་གྱི་སྒྲིབ་རྩིས་ཁང་དང་སྤིང་ཆོ་བོད་ཀྱི་གཞུགས་ལག་སློབ་གཉེར་ཁང་གི་སྒྲིབ་པ། ལྷགས་པོ་རི་སློབ་བྱུར་སྒྲིབ་པ། ལ་དྲུགས་དབུས་གཞུང་ནང་པའི་མཐོ་རིམ་སློབ་གཉེར་ཁང་གི་སྒྲིབ་དགོ་དང་གཞན་ཡང་ལ་དྲུགས་དང་ལུ་ལུ་སྤོགས་གྱི་སྒྲིབ་པ་བཅས་བྱོན་སྒྲིབ་པ་གངས་༢༥ ཚོགས་བཅར་མཉམས་བཞུགས་གནང་ཡོད་པ་དང་ཚོགས་བཅར་མ་ལུབ་པ་རྒྱམས་ལ་སྒྲིབ་ཚོགས་ཀྱི་དོ་དཔ་བརྒྱུད་དྲ་སོག་ནས་གཞིགས་རྒྱ་ཡོད་པའི་ཆ་རྒྱུན་བསྐྱོད་ཡོད། ད་ལན་གྱི་ཟབ་འབྲིང་འདི་རྒྱ་གར་དབུས་གཞུང་གསུང་ལྷན་ལུ་གྱི་སྒྲིབ་ཆེན་ལས་ལྷན་གྱི་རོགས་དབུས་འོག་གོ་སྤྱི་ལོ་རྒྱུ་ལས་ལྷན་གསོ་བ་རིག་སྒྲིབ་པའི་ཤེས་ཡོན་གོང་སློལ་གྱི་ཟབ་འབྲིང་ཐངས་སྒྲུབ་དེ་ཆགས་ཀྱི་ཡོད།

༡༣ ལྷ་ཆ་བོད་ཀྱི་གཞུག་ལག་སློབ་གཉེར་ཁང་གི་གསོ་རིག་སྡེ་ཚོན་དུ་སྦྱི་བཏང་ རྟོགས་ཞིབ་གནང་བ།

བོད་ཀྱི་གསོ་བ་རིག་པའི་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་ཁྲིམས་སྒྲིག་དགོངས་དོན་ཕྱི་ལོ་༢༠༡༧ ཟླ་༡ ཚེས་༡༣ ཉིན་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་
 ཚོགས་མི་རྒྱལ་བའི་སྐྱབས་ལཱ་ལྷན་རམས་པ་ཚོ་དབང་རྟ་མགིན་མཚོག་དང་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་དྲུང་ཚེ་སྐན་པ་ཚོ་རིང་
 མཚམས་གཅོད། དེ་གའི་ས་གནས་འབྲེལ་མཐུན་སྐྱེད་པ་པ་སངས་སློལ་མ་དང་ས་གནས་རང་བདེན་ཚོགས་ཚུང་གི་
 ཚོགས་གཙོ་ཟུར་པ་ལྷ་ཆ་བོད་ཀྱི་གཞུག་ལག་སློབ་ཁང་གི་སློབ་དཔོན་བྱམས་པ་བསམ་གཏན་མཚོག་བཅས་ཚོགས་མི་
 བཞི་ལས་ཐུབ་པའི་རྟོགས་ཞིབ་ཚོགས་ཚུང་གི་ཚོགས་མི་རྣམས་ལྷ་ཆ་བོད་ཀྱི་གཞུག་ལག་སློབ་ཁང་གི་གསོ་བ་རིག་
 པའི་སྡེ་ཚོན་དུ་སྦྱི་བཏང་རྟོགས་ཞིབ་ཚེད་མེད་ས་གནང་ཡོད། ཐོག་མར་ཚོགས་ཚུང་གི་ཚོགས་མི་རྣམས་པ་དེ་གའི་གསོ་
 རིག་རིག་སྡེ་འགན་འཛིན་དང་དེ་བཞིན་གསོ་རིག་སྡེ་ཚོན་འགན་འཛིན་བཅས་ཐུགས་སྤྲད་ཀྱིས་རྟོགས་ཞིབ་ཚོགས་
 མི་དང་རྟོགས་ཞིབ་ཀྱི་དམིགས་ལུལ་བཅས་དོ་སློབ་གནང། ཚོགས་ཚུང་ནས་དེ་གའི་སློབ་ཁང་གི་སློབ་འབྲིང་སློབ་ཚན་
 དང་སློབ་མའི་གྲངས། དེ་བཞིན་སློབ་ཁང་གི་འཛིན་སྲོང་དང་མ་འོངས་ལས་འཆར་ཐོག་བཀའ་བསྟར་ལྷན་ལྷན། དེ་རྗེས་
 ཚོགས་མི་རྣམས་འཛིན་སྲོང་ཡིག་ཚང་དང་དཔལ་བོའི་དཔེ་མཛོད་ཁང། གཡུ་ཐོག་སྐྱེད་ཁང་དང་དུས་འཁོར་སྐྱེད་ཀྱི་
 རྒྱུས་ཚལ། གསོ་རིག་སྐྱེད་སྲུང་ཁང། གསོ་རིག་དབྱུང་སྲོང་སྤྱིང་དང་ཞིབ་འཇུག་སྤྱིང་བཅས་ལ་རྟོགས་ཞིབ་གནང།
 རྟོགས་ཞིབ་བརྒྱུད་རིམ་ལས་དེ་གའི་སློབ་ཁང་དུ་སྐྱེད་དགོ་གཏན་འཇགས་གཉེས་དང་ཚོད་གན་ཐོག་སྐྱེད་དགོ་
 གྲངས་བདུན་བཅས་བསྐྱོད་སྐྱེད་དགོ་དགོ་དཔོན་དུ་མ་གོང་མ་ནས་སྐྱེད་སློབ་ལོ་རིམ་ལྔ་པའི་བར་ཁྱོན་སྐྱེད་
 སློབ་གྲངས་༤༢ ཡོད་འདུག སློབ་མའི་གྲངས་འཕོར་ལ་གཞིགས་པའི་སྐྱེད་དགོའི་གྲངས་འབྲིག་དེས་ཡོད་འདུག ཕྱི་ལོ་
 ༢༠༡༤ ལས་འཛིན་རིམ་བཅུ་གཉེས་ཐོན་པའི་ཚོན་རིག་ PCB/PCMB སློབ་མ་གཉེས་ལ་འབས་སྟེགས་ཟུར་བཅད་ཀྱིས་
 ཁྱོན་ལྔ་ལོར་སྐྱེད་སློབ་གྲངས་༡༢ གསར་བསྐྱུས་གནང་འདུག སློབ་འབྲིང་ཐད་ལྷན་ཚོགས་ནས་གཏན་འབེབས་གནང་
 བའི་དཀའ་བརྒྱུ་པའི་རྩ་འཛིན་སྒྲིག་གཞི་དང་མཐུན་པ་གནང་བཞིན་འདུག་པ་དང་རིས་གཟའ་པ་སངས་འཆར་
 ཅན་སློབ་ཚོན་དང་འབྲེལ་བའི་ཐོག་སློབ་སྐྱོད་གི་གཏམ་བཤད་དང་དྲི་བ་དྲི་ལན། དེ་བཞིན་བོད་སྐད་དང་ཚོ་ཡི་རིག་
 རྱེད་ཀྱི་འཆད་འབྲིང། ཤེས་ཡོན་བཟོ་སྐྱེད་སྐྱོད་ཤེས་ཡོན་གོང་སྟེལ་གྱི་འཕར་མའི་བྱེད་སློབ་ལག་གནང་བཞིན་འདུག
 འཛིན་སྲོང་ཐད་སློབ་ཁང་གི་འགན་འཛིན་ལྷན་ཚོགས། ཤེས་ཡོན་དང་དཔལ་འབྱོར་ལྷན་ཚོགས་བཅས་ནས་འཛིན་
 སྲོང་བཏང་འཛིན་གནང་བཞིན་འདུག སློབ་ཁང་གི་ལོ་ལྔ་ཅན་གྱི་འཆར་གཞིའི་ནང་གསོ་བ་རིག་པའི་སྡེ་ཚོན་འདི་
 ཡར་རྒྱས་གཏོང་འཆར་ཡོད་པ་དང་དེ་བཞིན་ནད་གསོ་ཁང་དང་ཉམས་ཞིབ་ཁང་བཅས་གསར་རྒྱག་གི་ལས་གཞི་
 ཡོད་པ་བཅས་རེད་འདུག ད་ལན་རྟོགས་ཞིབ་འདི་སྦྱི་བཏང་ལོ་འཁོར་རྟོགས་ཞིབ་ཡིན་པས་ཚོགས་ཚུང་ནས་དམིགས་
 བསལ་རྒྱབ་གཉེར་གནང་དགོས་མ་མཚེས་ཀྱང་ལྷན་ཚོགས་ཚོགས་ཐེངས་༢༧ པའི་ཐོག་ཚོགས་ཚུང་གི་ལས་བསྐྱོད་མས་
 ལ་བསྐྱུར་ཞིབ་ཐོས་བསྐྱུར་གྱིས་གོང་གསལ་སློབ་ཁང་ནས་ལུ་མཐུད་ཡར་རྒྱས་མཐུག་སྲོང་དགོས་པའི་ལན་གསལ་
 ལུ་ལ་ཟེན་ཡོད།

༥༧ ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་ཚོགས་གཙོ་དང་དྲུང་ཚེ་གཉིས་ལྷ་ཅུ་སྤུ་གཞུང་འབྲེལ་ཕྱོགས་བསྐྱོད་གནང་བ།

ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་ཤོས་ཚོད་དགོངས་དོན་ཕྱི་ལོ་༢༠༡༧ ལྷ་ཡུ་ཚོས་༡༤ རས་༢༩ བར་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་ཚོགས་གཙོ་དང་དྲུང་ཚེ་གཉིས་ལྷ་ཅུ་སྤུ་རྒྱལ་ས་Moscow, Saint Petersburg, Buryat བཅས་ནང་གཞུང་འབྲེལ་ཕྱོགས་བསྐྱོད་ཀྱིས་དེ་གཉིས་སྐྱོ་ཚབ་དོན་གཙོ་དང་སྐྱོ་རྩི་ལི་ལོ་ལོ་ཚེ་མཚོགས་དང་ས་གནས་བོད་རིགས་སྤྲོན་པ་བཅས་ཕྱགས་སྤང་ལུས།

གཞུང་འབྲེལ་ཕྱོགས་བསྐྱོད་འདི་དེ་དམིགས་ལུས་གཙོ་བོ་ནི་དེ་ག་ས་གནས་སྤུ་ཡོད་པའི་བོད་རིགས་སྤྲོན་པ་དང་དེ་བཞིན་གསོ་བ་རིག་པའི་ལག་ལེན་གནང་མཁན་གཞན་ལྡན་ལྷན་ཚོགས་ཕྱགས་སྤང་གིས་བོད་ཀྱི་གསོ་བ་རིག་པའི་ལོ་རྒྱུས་དོ་སྲོད་དང་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་ལས་དོན་དོ་སྲོད། ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་ལས་དོན་དོ་སྲོད་དང་ལས་འགན་བཅས་སྐོར་གཏམ་བཤད་གནང་། བརྒྱུད་ལོན་བྱས་པ་ལྟར་ན་ལྷ་ཅུ་སྤུ་སྤུ་ལུ་བོད་ཀྱི་གསོ་བ་རིག་པའི་ལག་ལེན་གནང་མཁན་བོད་རིགས་སྤྲོན་པ་༡༥ ཚམས་ཡོད་འདུག་པའི་ནང་སྤྲོན་པ་དྲུག་གསོ་བ་རིག་པའི་ལྷན་ཚོགས་འོག་དབུ་སྐྱེས་གནང་འདུག་དེ་མིན་བོད་རིགས་མ་ཡིན་པ་བོད་ཀྱི་གསོ་བ་རིག་པའི་ལག་ལེན་གནང་ནས་སྤྲོན་པའི་མིང་འཛིན་དང་སྤྲོན་ཚོང་འབྲེལ་བྱེད་མཁན་ཡང་ཡོད་པའི་གནས་ཚུལ་ཤེས་རྟོགས་བྱུང་། ལྷན་ཚོགས་ནས་ས་གནས་སྤུ་བོད་ཀྱི་གསོ་བ་རིག་པའི་དོ་སྲོད་གཏམ་བཤད་དང་ཚབས་ཅིག་གསོ་བ་རིག་པའི་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་བྲིམ་སྒྲིག་ལས་དོན་དོ་སྲོད་དང་གསོ་བའི་ལག་ལེན་གནང་མཁན་རྣམས་དེས་པར་དབུ་སྐྱེས་བྱེད་དགོས་པའི་ལམ་སྟོན་གནང་། གཞན་ཡང་དེ་གཉིས་ས་གནས་སྤུ་ཡོད་པའི་རྒྱ་རན་སྤྲོན་ཁང་དང་། གཞན་འགོ་འདུལ་སྤོང་ཚོས་ཚོགས་དེ་བཞིན་ཞུས་པའི་བོད་གསོ་བའི་ལག་ལེན་བཤད་སྤོང་། ལྷ་ལན་ལྷ་དེ་Ivolginsk ག་ཚང་། སེན་པེ་རིས་བག་གི་ནང་པའི་དགོན་པ་ Datsan Gunzechoinei གཞན་ཡང་མངའ་སྡེ་གཞུང་གི་སྤྲོན་ཀྱི་ཉམས་ཞིབ་བསྟེན་གནས་ཁང་ I.M. Sechenov First Moscow State Medical University དང་ལྷ་ཅུ་སྤུ་བོད་ཁང་བཅས་ཁྱོད་ས་གནས་ལག་བརྒྱུད་ཚམས་ལ་གསོ་བ་རིག་པའི་ལོ་རྒྱུས་དང་སྤྲོན་ལུགས་འདི་དམིགས་བསལ་བྱུང་ཚོས་ཅ་ཚུའི་བརྟུན་ཐབས་སྐོར་བཅས་ལ་གཏམ་བཤད་དང་དྲི་བ་བསྐྱོ་སྤོང་གནང་། ད་ལན་གཞུང་འབྲེལ་ཕྱོགས་བསྐྱོད་འདི་གཙོ་བོ་ལྷ་ཅུ་སྤུ་བོད་ཁང་ནས་གོ་སྐྱོད་གནང་ཡོད་ན་ལྷན་ཚོགས་ནས་ལྷ་ཅུ་སྤུ་བོད་ཁང་གི་ཚོགས་གཙོ་ཚོགས་གཞོན་དབུས་ལས་བྱེད་ཚང་མར་ཕྱགས་ཇེ་ཆེ་ཞེས་བྲུ།

༥། བོད་ཀྱི་གསོ་བ་རིག་པའི་ལྷན་ཚོགས་པའི་གནས་ལུགས་འབེབས་གནང་བ།

ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༧ ལྷ་མོ་ཚེས་ ༡༤ ཉེན་ལྷན་ཚོགས་ནས་གསོ་བ་རིག་པའི་ལྷན་ཚོགས་པའི་གནས་ལུགས་འབེབས་ཆེད་ཉེན་གཅིག་གི་དམིགས་བསལ་ཚོགས་འདུ་བསྐྱོད་ཚོགས་གནང་ཡོད། ཚོགས་འདུའི་ཐོག་རྒྱ་གར་ཆེད་ལས་མཁས་དབང་གཉིས་གདན་འདྲེན་ཐོག་རྒྱ་གར་ནང་ཆོ་ལོ་རིག་བྱེད་སློབ་ལུགས་ཀྱི་ཁྲིམས་མཐུན་གནས་བབ་དང་གདོང་ལེན་བྱེད་སློབ་ཤིང་བཞིན་རྒྱལ་ཡོངས་མཐོ་སློབ་ནང་ཆོ་ལོ་རིག་བྱེད་ཆེད་ལས་པ་རྣམས་ཀྱི་གནས་ལུགས་འབེབས་བྱེད་སློབ་པའི་བཅས་ཀྱི་སྐོར་གསུང་བཤད་ལས་སློབ་གནང། དམིགས་བསལ་ཚོགས་འདུ་འདིར་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་ཚོགས་མི་དང་ཚོགས་མི་བྱུང་བ་རྣམས་ལ། དེ་བཞིན་གསོ་བ་རིག་སློབ་གཉེར་ཁང་གི་སློབ་སྦྱོང་སྐྱོལ་ཚབ་དང་བོད་མིའི་སྤྱི་འཇུགས་ཀྱི་ཤེས་རིག་ལས་ཁུངས་ཀྱི་སྐྱོལ་ཚབ་ཅིག་བཅས་ཚོགས་བཅར་མཉམ་བཞུགས་ཀྱིས་བཞོ་སྤྲོད་གནང་ཡོད། དམིགས་བསལ་ཚོགས་འདུ་འདིའི་ཐོག་གོས་བསྐྱར་བྱུང་བ་རྣམས་ལྷན་ཚོགས་ཚོགས་ཐེངས་ ༢༧ པའི་ཐོག་སྐོར་གསུང་གིས་གསུང་གསལ་གྱི་གནས་ལུགས་འབེབས་གནང་ཡོད།

བོད་ཀྱི་གསོ་བ་རིག་པའི་ལྷན་ཚོགས་པའི་གནས་ལུགས་འབེབས་གསུང་གསལ།

༡། གཞུགས་ལག་སློབ་དཔོན་གནས་ལུགས་ Academic Grade

༡༡ སློབ་དཔོན། (ཚད་མཉམ། Assistant Professor)

ཆ་རྒྱུ། ལྷན་ཚོགས་པའི་འབྲུམ་པའི་ཐོན་པ་གང་ཞིག་སློབ་འབྲིང་གི་ཉམས་སྦྱོང་མེད་ནའང་རང་ལོ་ ༤༥ ལས་མ་བཟུལ་བ།

༡༢ ཉེ་བའི་སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ། (ཚད་མཉམ། Associate Professor)

ཆ་རྒྱུ། ལྷན་ཚོགས་པའི་འབྲུམ་པའི་ཐོན་པ་གང་ཞིག་ཉུང་མཐར་སློབ་འབྲིང་གི་ཉམས་སྦྱོང་ལོ་ལྔ་ཡོད་པའམ། ལྷན་ཚོགས་པའི་འབྲུམ་པའི་ཐོན་པ་གང་ཞིག་ཉུང་མཐར་གསོ་བ་རིག་པའི་ཐོག་དབྱེད་རྩོམ་གྲངས་གསུམ་ཡོངས་གྲགས་ཚད་ལྡན་ཉམས་ཞིབ་དུས་དེབ་ནང་དབར་བསྐྱུར་བྱས་པ་དགོས།

༡༣ སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ། (ཚད་མཉམ། Professor)

ཆ་རྒྱུ། ལྷན་ཚོགས་པའི་འབྲུམ་པའི་ཐོན་པ་གང་ཞིག་ཉུང་མཐར་སློབ་འབྲིང་གི་ཉམས་སྦྱོང་ལོ་

བརྩ་ཡོད་པ། (ལོ་བཅུ་དེའི་ནང་ནས་ཉུང་མཐར་ལོ་ལྔ་ཉེ་བའི་སློབ་དཔོན་མཚན་གནས་ཐོག་སློབ་འབྲིང་གནང་སྲིད་ཡོད་པ།) ཡང་ན་སློབ་པ་རབ་འབྱམས་པ་ཐོན་པ་གང་ཞིག་གསོ་བ་རིག་པའི་ཐོག་ཉུང་མཐར་དབྱུང་ཚུལ་གྲངས་ལྔ་ཡོངས་གྲགས་ཚད་ལྡན་ཉམས་ཞིབ་དུས་དེབ་ནང་དཔར་སྐྱུན་ལུས་པ་བཅས་དགོས།

ང། **སློབ་སློབ་མི།** (Principal)

ཆ་རྒྱུ། **སློབ་དཔོན་ཆེན་པོའི་**(Professor) **མཚན་གནས་ཡོད་པ།**

ཅ། **རིག་ཕྱེ་འགན་འཛིན།** (Dean)

ཆ་རྒྱུ། གཙུག་ལག་སློབ་གཉེར་ཁང་(University)དེའི་ནང་རིག་པའི་ཕྱེ་ཁ་ཤས་ཡོད་པའི་ནང་ནས་རིག་པའི་ཕྱེ་བྱེ་བྲག་པ་དེའི་འགན་འཛིན་དེ་རིག་ཕྱེ་འགན་འཛིན་དུ་བསྐོ་འོས། འོན་ཀྱང་གནས་རིམ་འདི་དམིགས་བསལ་གོ་གནས་ཆ་ནས་བསྐོ་བ་ལས་གནས་རིམ་འཆར་ཅན་ཞིག་མིན།

ཆ། **ངེས་ལྷན་པ།** (Director)

ཆ་རྒྱུ། གཙུག་ལག་སློབ་གཉེར་ཁང་དེའི་ནང་མཐོ་སློབ་མང་པོ་ཡོད་ཆེ་མཐོ་སློབ་དེ་དག་གི་སློབ་སློབ་བྲེས་ཤོས་དེ་ངེས་ལྷན་པར་བསྐོ་འོས་ཆ་རྒྱུ།

ཇ། **འཕྲོད་བསྟེན་ཞབས་ལུ་འགན་འཛིན།** Health Service Grade

ཇ། **སློབ་པའི་གནས་རིམ།** (Medical Professional)

ཇ།།། **བརྟག་དབྱུང་སློབ་པ།** (Medical Officer)

ཇ།།། **བརྟག་དབྱུང་སློབ་པ་བྲེས་པ།** (Senior Medical Officer)

ཇ།།། **སློབ་ལྷན་པ།** (Chief Medical Officer)

ཇ།།། **སློབ་ལྷན་འགན་འཛིན་སློབ་པ།** (Medical Superintendent)

ཇ། **སློབ་པའི་ལས་རོགས།** Para-Medical

ཇ།།། **བརྒྱུས་ར་བ།** (ལོ་གསུམ་གྱི་སློབ་འབྲིང།) (Diploma Course)

ཇ།།། **འཇམ་དབྱུང་བ།** (ལྷ་དུག་གི་སློབ་འབྲིང།)(Certificate Course) (Therapist)

ཇ།།། **སློབ་སློབ།** (ལྷ་གསུམ་སློབ་འབྲིང།) (Certificate Course) (Dispenser)

ཇ།།། **སློབ་ཞབས།** (ལྷ་གསུམ་སློབ་འབྲིང།) (Certificate Course) (Nurse) **བཅས་གཏན་འབེབས་གནང་།།**

༡། གནས་ཚུལ་སློང་བསྐྱུལ།

༡ ལྷན་པ་དབ་སྐྱེལ།

ཕྱི་ལོ་༢༠༡༤ ཟླ་༡༢ རས་ཕྱི་ལོ་༢༠༡༧ ཟླ་༤ བར་བོད་ཀྱི་གསོ་བ་རིག་པའི་ལྷན་པ་གངས་གཉིས་དབ་སྐྱེལ་གནང་ནས་ད་
ལྱིའི་འཆར་བོད་ཀྱི་གསོ་བ་རིག་པའི་ལྷན་པ་གངས་༤༤༤ ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་བྲིམས་སྒྲིག་དགོངས་དོན་དབ་སྐྱེལ་ལྷན་
སློང་བྱེད་ཡོད།

༢། བོད་སྐྱེལ་མཐུན་ལོགས་ཀྱི་ཚོགས་མི།

བོད་ཀྱི་གསོ་བ་རིག་པའི་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་གོས་ཚད་དགོངས་དོན་ཕྱི་ལོ་༢༠༡༠ ལོར་ལྷན་ཚོགས་ནས་བོད་ཀྱི་གསོ་བ་
རིག་པ་སྐྱེ་དང་ཡང་སྐོས་ལྷན་ཚོགས་འདིར་རྒྱབ་སྐྱོར་མཚོན་ལྷན་དུ་བོད་སྐྱེལ་མཐུན་ལོགས་ཀྱི་ཚོགས་མི་ཅེས་ལུང་སྐྱེ་
གནང་ནས་འདས་པའི་ཟླ་བ་དུག་གི་ནང་ཁྱོད་བོད་སྐྱེལ་མཐུན་ལོགས་ཚོགས་མི་གངས་༡༤ དབ་སྐྱེལ་གནང་ནས་ད་
བར་ཁྱོད་བོད་སྐྱེལ་མཐུན་ལོགས་ཀྱི་ཚོགས་མི་གངས་༤༤ རང་མོས་ཀྱིས་དབ་སྐྱེལ་གནང་ཡོད།

༣། རྒྱལ་སྤྱིའི་བོད་ཀྱི་གསོ་བ་རིག་པའི་བསྐོ་སློང་ཚོགས་ཚེན་ཐེངས་གསུམ་པའི་གོ་སྒྲིག་ཚོགས་ཚུང་གི་ཚོགས་ འདུ་དང་པོ་བསྐོང་ཚོགས་གནང་བ།

ཕྱི་ལོ་༢༠༡༧ ཟླ་༤ ཚེས་༤༡/༡༡/༡༠ རྗེ་ཉེན་གངས་གསུམ་རིང་རྒྱལ་སྤྱིའི་བོད་ཀྱི་གསོ་བ་རིག་པའི་བསྐོ་སློང་ཚོགས་ཚེན་
ཐེངས་གསུམ་པའི་གོ་སྒྲིག་ཚོགས་ཚུང་གི་ཚོགས་མི་ནུམ་ས་རྒྱ་གར་རྒྱལ་ས་ལྗེ་ལེར་ཚོགས་འདུ་ཚོགས་གནང་ཡོད།
ཚོགས་འདུའི་ཐོག་ཚོགས་ཚེན་ཀྱི་བརྗོད་གཞིའི་ནང་སློང་གཏུན་འབེབས་དང་དེ་བཞིན་ཚོགས་ཐེངས་ཆ་བཤོས་ཀྱིས་
ལུན་མོངས་ཚོགས་ཐེངས་གངས་༥ ཆ་བཤོས་ཚོགས་ཐེངས་གངས་༣༠ དབྱུང་ཚོམ་སློབ་སྦྲེལ་གངས་༡༢ བཅས་རྒྱལ་སྤྱི་
རྒྱལ་ནང་གི་མཐུན་དབང་ཉེ་ལུ་ཅ་ལ་ཅམ་གདན་ལྷིའི་འཆར་བཤོད་གནང་། དེ་བཞིན་ཚོགས་བཅར་དོད་དང་དབ་
སྐྱེལ་དུས་བཀག་འགྲུམས་སློབ་དང་དབྱུང་ཚོམ་སློབ་སྦྲེལ་གནང་ལོགས། དེས་གཞི་ཚོགས་འདུའི་རྗེས་ཉེན་ཅིག་གི་
ལག་ལེན་དམར་འབྲིད་ཀྱི་ཟབ་སློང་བརྗོད་གཞི་སོགས་ལས་རིམ་ཆ་ཚང་གཏུན་འབེབས་གནང་། ཚོགས་འདུའི་གོ་
སྒྲིག་ཚོགས་མིར་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་ཚོགས་མི་གཉིས་དང་ལྷགས་པོ་རི་དྲན་རྟེན་བོད་སྐྱེལ་སློབ་གཉེར་ཁང་ནས་སྐྱེ་ཚབ་
ཚོགས་མི་གཅིག་སྐྱེ་ཆ་བོད་ཀྱི་གཞུག་ལག་སློབ་གཉེར་ཁང་གི་སྐྱེ་ཚབ་ཚོགས་མི་གཉིས་བཅས་ཚོགས་འཛོམས་གནང་
ཡོད།

༢། ཡོངས་ཁྱབ་གསལ་བསྐྱུལ།

༡༡། རྒྱལ་སྤྱིའི་བོད་ཀྱི་གསོ་བ་རིག་པའི་བསྐོ་སློང་ཚོགས་ཚེན་ཐེངས་གསུམ་པ།

བོད་ཀྱི་གསོ་བ་རིག་པའི་ལྷན་ཚོགས་ཀྱིས་སྤེལ་འབྲིད་པའི་ཐོག་ལྷགས་པོ་རི་དྲན་རྟེན་བོད་སྐྱེལ་སློབ་གཉེར་ཁང་དང་།
སྐྱེ་ཆ་བོད་ཀྱི་གཞུག་ལག་སློབ་གཉེར་ཁང་བཅས་མཉམ་འབྲེལ་གོ་སྒྲིག་འོག་ཕྱི་ལོ་༢༠༡༤ ཟླ་༢ ཚེས་༢༥ རས་ཚེས་ ༢༤
བར་སྐྱེ་ཆ་བོད་ཀྱི་གཞུག་ལག་སློབ་ཁང་དུ་རྒྱལ་སྤྱིའི་བོད་ཀྱི་གསོ་བ་རིག་པའི་བསྐོ་སློང་ཚོགས་ཚེན་ཐེངས་གསུམ་པ་

བསྐོར་འཚོག་གནང་གཏན་འཁེལ། ཚོགས་འདུའི་ལས་རིམ་དང་ཐོ་འགོད་དེབ་སྐྱེལ་སོགས་ཚ་ཚང་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་དྲ་
རྒྱའི་ཁ་བྱང་(<http://tibmedcouncil.org/3rd-international-conference-on-tibetan-medicine/>) འདིའི་ཐོག་གསལ་བསྐྱབས་
སྤེལ་ཡོད་པ་དེ་དོན་གསལ་བསྐྱབས་ལྟུ།

ལ། ཕྱི་རྒྱལ་གནས་བཞུགས་སྐབ་པ་རྣམས་ཀྱི་ཚོགས་དངུལ་ཚག་ཡང།

ལྷན་ཚོགས་ཚོགས་ཐངས་༢༧ པའི་ཐོག་གོས་ཚད་བྱང་དོན། ཕྱི་རྒྱལ་གནས་བཞུགས་དེབ་སྐྱེལ་སྐབ་པ་རྣམས་ཀྱི་
ཚོགས་དངུལ་དོད་དེ་སྔ་ཨ་སྟོར་༤༠ ལས་བརྒྱ་ཚ་སྤྱད་ལྷན་གཅོག་ནས་ཕྱི་ལོ་༢༠༡༧ ལྷ་༩ ཚེས་༡ ལས་གོང་གསལ་
ཚོགས་དངུལ་དོད་ལོ་རེ་ཨ་སྟོར། ༣༠ (ཉིན་སྟོར། ༡༧༥༠༠༠) ལོ་གཉིས་ལ་ཨ་སྟོར། ༤༠ (ཉིན་སྟོར། ༣༧༠༠༠༠)
ལོ་གསུམ་སྐབ་ལ་བསྐྱེལ་གནང་མཁན་ལ་བརྒྱ་ཚ་བཅོ་སྔ་ཚག་ཡང་གིས་ཨ་སྟོར། ༧༤ (ཉིན་སྟོར། ༤༧༤༠༠༠)
བཅས་གཏན་འབེབས་གནང་ཡོད།

༧ རེ་སྐྱེལ།

ཕྱི་ལོ་༢༠༠༤ ལོར་བོད་ཀྱི་གསོ་བ་རིག་པའི་ལྷན་ཚོགས་འདི་ཐོག་མར་ཆེད་འཇུགས་གནང་བ་ནས་བཟུང་འདས་
པའི་ལོ་བཅུ་གངས་རིང་ལྷན་ཚོགས་ནས་བོད་ཀྱི་གསོ་བ་རིག་པའི་སློབ་གཉེར་ཁང་དོན་ལེན་བྱེད་ཚུགས་ཀྱི་ཚ་འཛིན་
སྒྲིག་གཞི་དང། དེ་བཞིན་གསོ་བ་རིག་སྐབ་པ་རྣམས་དེབ་སྐྱེལ་བྱེད་ཚུགས་ཀྱི་སྒྲིག་གཞི། བོད་ཀྱི་གསོ་བ་རིག་པའི་ལྷན་
དང་སྐབ་སྟོར་ཚད་ལྡན་གྱི་ཚ་འཛིན་སྒྲིག་གཞི། དེ་བཞིན་གསོ་བ་རིག་པའི་དཀའ་བཅུ་པ་དང་རབ་འབྱམས་པ།
བསྐྱེལ་ར་བ་བཅས་ཀྱི་བསྐྱབ་གཞི་ཚ་འཛིན། ཉེ་བའི་འཆར་གསོ་བ་རིག་པའི་ལྷན་པའི་གནས་རིམ་བཅས་གཏན་
འབེབས་གནང་ཡོད་ན་འབྲེལ་ཡོད་གསོ་བ་རིག་པའི་སློབ་ཁང་དང་དེ་ནས་སློབ་ཐོན་སྐབ་པ་རྣམས་ལྷན་ཚོགས་
འདིའི་ཁྲིམས་སྒྲིག་ལ་བརྩི་བཀུར་གནང་བའི་ཐོག་ཁྲིམས་མཐུན་དེབ་སྐྱེལ་གནང་དགོས་པ་དང་ཆབས་ཅིག་ལྷན་
ཚོགས་འདི་སྐྱེལ་མཐུད་སྔ་བརྟན་རྒྱུ་གནས་ལྷན་པར་ཚོགས་མི་རྣམས་པའི་རྒྱབ་སྐྱོར་མཐུན་འགྱུར་དེས་པར་དགོས་
པར་སོང་ཕྱི་ལོ་༢༠༠༤ ལོར་ལྷན་ཚོགས་ནས་དེབ་སྐྱེལ་ཚོགས་མི་རྣམས་ལས་ཚོགས་དངུལ་མི་ཉུང་བ་ཞིག་བསྐྱེལ་
ལྷ་བཞིན་འདས་པའི་ལོའི་ནང་ཚོགས་མི་མང་པོས་ཚོགས་དངུལ་དུས་ཐོག་བསྐྱེལ་སྤེལ་གནང་ཡོད་ནའང་ད་དུང་
དེབ་སྐྱེལ་ཚོགས་མི་ཁག་ཅིག་ཉེན་རེའི་ལས་བྲེལ་སོགས་ཀྱི་རྐྱེན་པས་ཚོགས་དངུལ་ཚ་ནས་མ་སྤེལ་བ་དེ་འདྲ་འདུག་
ན་དེ་ལྷན་གསོ་བ་རིག་གསར་འཛིན་འདི་བརྒྱུད་དེབ་སྐྱེལ་ཡོད་པའི་ཚོགས་མི་རྣམས་ལ་ཚོགས་དངུལ་དུས་ཐོག་འབྲེལ་
གནང་ཡོང་བའི་རེ་འདུན་ལྟུ། ཚོགས་དངུལ་དོད་དེ་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་དྲ་རྒྱའི་ཁ་བྱང་འདིའི་(<http://tibmedcouncil.org/membership/>)
ནང་གསལ་ཡོད་ཅིས་ལྷ་རྒྱ་དང་ཆབས་ཅིག་དེ་སྔ་ནས་རེ་འདུན་ལྷ་བཞིན་པ་ལྷར་དེ་ལྷན་སྐྱེལ་ཡང་རེ་འདུན་ལྷ་རྒྱུ།
ལྷན་ཚོགས་འོག་དེབ་སྐྱེལ་ཡོད་པའི་ལྷན་པ་རྣམས་ནས་སོ་སོའི་འབྲེལ་ཡུལ་ཁ་བྱང་དང་སློག་འཛིན་ཁ་བྱང།
དེ་བཞིན་ཁ་བར་ཨང་གངས་བཅས་ལ་བསྐྱེལ་བ་སོང་ཡོད་ན་ལྷན་ཚོགས་སྐྱེལ་དེས་པར་འབྲེལ་བ་གནང་རོགས་ལྟུ།
དེ་བཞིན་སྐབ་པ་གང་ཞིག་དཀའ་བཅུ་པ་ནས་རབ་འབྱམས་པར་གནས་སྐྱེལ་སོང་ཡོད་ན་གནས་འཕར་ལག་འབྱེར་
ཀྱི་འདྲ་བཤུས་བཅས་ལྷན་ཚོགས་སྐྱེལ་གནང་སྟོང་ཡོང་བའི་རེ་སྐྱེལ་ལྟུ།

༡༠། སྤྱགས་རྗེ་ཆེ་བྱ།

ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་འཛིན་སྐྱོང་ཚོགས་མི་ལོ་སོ་སོ་ནས་ཉིན་སྐོར་བྲི་གཉིས་རེ་ཞལ་འདེབས་གནང་བ་དང་དེ་བཞིན་ཀྱི་ལྡན་བའི་སྐུ་བཅར་བ་སྣམ་རམས་པ་ཕྱེན་པ་ཆེ་རིང་དང་སྣམ་རམས་པ་ལྷན་འཛིན་སྐྱོང་ལགས་ནས་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་ལས་ཁུངས་སུ་གམ་པུ་ཏར་སྒོག་མངའ་བའི་གཞི་དང་བར་སྒོག་འབྲུལ་ཆས་ཅིག་བཅས་ཀྱི་འགྲོ་གྲོལ་མཐུན་འབྲུར་སྐྱོར་སྒྲོང་གནང་བར་སྤྱགས་རྗེ་ཆེ་བཞེས་ལྟོ།།

འོང་རྒྱུའི་ལས་རིམ།

- ལྷན་ཚོགས་ཚོགས་ཐེངས་༢༥ པ་དེ་བཞིན་ཕྱི་ལོ་༢༠༡༧ ཟླ་༩ ཚེས་༡༡ རས་ཚེས་༡༥ བར་བཞུགས་སྐྱོང་དུ་རམ་སྐྱེལ་ལྡན་འཛོག་གསལ་འཕེལ།
- ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་དྲུང་ཆེ་རྒྱལ་སྤྱིའི་ཨེ་ཤ་ཡའི་སྐོས་རྒྱུན་སྡེ་ལྷན་ལྷན་སྤྱེས་ཀྱི་ཚོགས་ཆེན་ཐེངས་དགུ་པར་ཚོགས་བཅར་གཏམ་བཤད་གནང་གཏམ་འཕེལ།
- ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་ཚོགས་མི་སྣམ་རམས་པ་ལ་སངས་སྐྱོབས་ཆེན་ལགས་ཀྱི་གར་རྒྱལ་ས་པུ་ནེར་རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་འདུ་ཞུགས་འཛོགས་བཅར་གནང་རྒྱ།
- རྒྱལ་སྤྱིའི་བོད་ཀྱི་གསོ་བ་རིག་པའི་བསྐྱོར་ཚོགས་ཆེན་ཐེངས་གསུམ་པ་དེ་བཞིན་ཕྱི་ལོ་༢༠༡༥ ཟླ་༢ ཚེས་༢༥ རས་ཚེས་༢༥ བར་སྐུ་ཏ་བོད་ཀྱི་གསུག་ལག་སྐྱོབ་གཉེར་ཁང་དུ་བསྐོང་འཛོག་གནང་རྒྱ།
- ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་ཚོགས་མི་དང་ས་གནས་འབྲེལ་མཐུན་སྣམ་རམས་ནས་བོད་ཀྱི་གསོ་བ་རིག་པའི་དོ་སྐྱོད་གཏམ་བཤད་དང་འབྲོང་བཟུལ་དང་འབྲེལ་བའི་ཉེན་མོ་ཁག་ལ་གཏམ་བཤད་གོ་སྐྱིད་བྱ་རྒྱ།

ལྷན་ཚོགས་འོག་དེབ་སྐྱེལ་ཡོད་པའི་ཚོགས་མི་སྣམ་རམས་པ་དང་དེ་བཞིན་བོད་སྣམ་མཐུན་གྲོགས། གཞན་ཡང་ཚོགས་སྐོར་འབྲེལ་ཡོད་ནས་ལྷན་ཚོགས་སུ་སྤྱི་བཏང་དུལ་ཞལ་འདེབས་དང་ཡང་ཚོགས་མི་རྣམས་ལ་སོ་སོའི་ལོ་རེའི་ཚོགས་དུལ་དང་དེ་བཞིན་དེབ་སྐྱེལ་འགོད་པའི་ཤོག་དང་ལག་འཁྱུར་དོད་སོགས་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་དུལ་ཁང་བརྒྱུད་འབྲེལ་འདོད་ན་གཤམ་དུ་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་དུལ་ཁང་ཁ་བྱང་གསལ་ཡོད་པ་དེར་བསྐྱར་གནང་ཡོད་པ་ལྟར་ཚོགས་དུལ་སོགས་དུལ་ཁང་བརྒྱུད་བསྐྱར་ཚར་བའི་རྗེས་ངེས་པར་ལྷན་ཚོགས་སུ་ཁ་བར་དང་སྒོག་འཕྲིན་བརྒྱུད་འབྲེལ་བ་གནང་རོགས་ལྟོ།། སྤྱགས་རྗེ་ཆེ།

ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་དུལ་ཁང་ཁ་བྱང་གཤམ་གསལ།
Account Name: Central Council of Tibetan Medicine
Account No.: 20590110016886
Bank Details: UCO Bank, Central Tibetan Secretariat (CTS) Branch
 Dharamsala - 176215, Distt. Kangra (H.P.)
IFSC Code: UCBA0002059 **MICR No.:** 176028096

SORIG Newsletter

CENTRAL COUNCIL OF TIBETAN MEDICINE

JUNE, 2017

VOLUME: 26

CONTENTS

1. CCTM 27th Board Meeting.....2
2. 5th Continuing Medical Education (CME) on Sowa Rigpa.....3
3. General Inspection to Department of Sowa Rigpa, CUTS, Varanasi.....3
4. Permanent registration to Tibet and Himalaya Pharmacy Unit.....4
5. Chairman and Gen. Secretary official visit to Russia.....4
6. Establishment of Sowa Rigpa Professional and Academic Grade.....5
7. News in brief.....5
8. Announcement6
9. Appeal.....6
10. Thank you note.....6

CCTM express here our heartfelt condolences to the family of Himachal Pradesh Minister of Ayurveda and Cooperation, Shri Karan Singh, who passed away on 12th May 2017. He was not only a great leader of the people of Himachal Pradesh but an iconic figure of inspiration for the people of Kullu. His Kind hearted and dedication of his entire life for the welfare of the people of State will always be remembered.

Editor : Ms Tsering Youdron

Advisor : Dr. Sonam Dolkar & Dr. Tsering Tsamchoe

Published by : Central Council of Tibetan Medicine

1. CCTM 27th Board Meeting

As of CCTM Act. and Regulations, the 27th Board Meeting of CCTM was held at Dharamsala from 18th-22nd March 2017. CCTM Chairman, Vice Chairman, Gen. Secretary and all other executive members, total all 11 Executive Members had attended this Board Meeting. Following were the some important agendas and resolution passed during the board meeting.

1. On the first day of meeting, ie on 18th March 2017, CCTM have called upon a special meeting to establish the guidelines of Sowa Rigpa Professional and Academic Grade. Professor Bhushan Patwardhan and Professor Sanjeev Rastogi was invited as an expert and they have shared their knowledge, experiences and other academic guidelines set up in the National Colleges and Institutes in India. Former executive members of CCTM, Principal and Head of Dept. of all the registered colleges under CCTM have attended this meeting and had discussion on this agenda. The minutes of special meeting was noted and has further discussed on the following days. Executive Members of CCTM have finally established the guidelines of Sowa Rigpa Professional and Academic Grade and has resolved to implement this guidelines from dated 1st of April 217. The general notice of implementation has been published in the CCTM Official website and the copy of notice had been has sent to all the Registered Tibetan Medical College /Institute.
2. The Central Council of Tibetan Medicine has also discussed on the agenda "Nomination of Sowa Rigpa under UNESCO's Intangible Culture Heritage" and has resolved to make the following statement.

Sowa Rigpa (Tibetan Medicine) originated in Tibet since the beginning of its civilization, about 5000 years ago and it has been one of the extraordinary traditional studies of Tibetan people. Gradually through the centuries, the system flourished in its own country of origin and spread further into its neighboring countries. Today, Sowa Rigpa is being taught in academic institutions, research studies on Sowa Rigpa are conducted, Sowa Rigpa hospitals and clinics are established and the system is practiced multinational in countries like India, China, Russia, Nepal and Bhutan etc. thereby rendering standard healthcare service to treat both physical and mental ailments.

With the legal recognition of this traditional system in these countries, Sowa Rigpa is further developing globally, which poses less threat for its survival as a system. Moreover Sowa Rigpa is very much result oriented and need not be registered as Intangible Cultural Heritage under UNESCO as a system but there are certain special practices in Sowa Rigpa like *sMen-Drup*; spiritual blessing of Sowa Rigpa Medicines through rituals, *Tso-thel* preparation and *rTsa-Jong*; channel cleansing practices that are declining which needs to be preserved and promoted and can be registered under "Intangible Cultural Heritage of UNESCO".

3. During this meeting, the members have set the date and venue of 3rd International Conference on Tibetan Medicine (ICTM). The 3rd ICTM will be held at Central University of Tibetan Studies (CUTS), Sarnath, Varanasi from 25th to 28th February 2018. There will a one day practical workshop on Sowa Rigpa on 1st March 2018.
4. The members has also resolved to organize 2 CME programs for Sowa Rigpa

practitioner under AYUSH Schemes in the year 2017-2018. Will seek the State AYUSH (Karnataka, Sikkim) to open Sowa Rigpa Out Patient Department (OPD) in the state AYUSH hospitals. With the initiative of CCTM, the National Sowa Rigpa Day will be organized in the year 2020. Will continue the Medical, Educational and Cultural exchange tour to Russia. CCTM plans to organize a workshop to introduce the HP State AYUSH Schemes for the regional practitioners. Will also plan to organize student exchange program among registered Medical colleges/Institutes.

5. Will remain in contact with state and central GoI and Central Tibetan Administration for the preservation and promotion of Sowa Rigpa; Tibetan Medicine.
6. Other important agendas on amendments of regulations, membership fees and earlier resolution which has not been implemented has been reviewed in this meeting.

2. 5th Continuing Medical Education (CME) on Sowa Rigpa

CCTM organized its 5th Continuing Medical Education from 13th March to 18th March 2017 at hotel Tibet hall in Dharamsala. Total numbers of 25 trainees from different parts of India has participated in this program. As of CME scheme guidelines total number of 12 experts in which 4 local and 8 outside experts have been invited. The main topic of the program was on the theory and practice of Sowa Rigpa, legal and ethical aspects, research and policies, Traditional Medicine and its intellectual property right, Acharya Nagarjuna and his contribution to Ayurveda, Management of thyroid and Psoriasis disease according to Modern Medicine. Mr. Tsegyal Dranyi, Secretary of Dept. of Health, CTA was invited for the chief guest at opening session. He said,

Sowa Rigpa is one of the five great knowledge of Tibet and it's very important to preserve and promote this unique system of Tibet. Organizing such program like this, will get an opportunity to the young professional to enhance their knowledge and practice. On the 4th day of CME, all the participants, organizing members and speakers has received a special audience of His Holiness the Dalai Lama. His Holiness said that His Holiness was taking Tibetan Medicine at very young age and that boost his digestion stronger. His Holiness also said that Sowa Rigpa; Tibetan Medicine has a potential to contribute for the human ailment and all of you (us) have to work very hard to promote this system. Overall, the CME program went well. Registered Sowa Rigpa practitioners from Men-Tsee-Khang, CUTS-Varanasi, Ex Chagpori, Ladakh and Spiti region had participated in this program. This CME program is fully funded by the Govt. of India under Ministry of AYUSH Central Sector Schemes. In the closing session of this program, CCTM Chairman Dr. Lobsang Tenzin Rakdho thank the GoI and the Ministry of AYUSH for promoting this system and thanked all the speakers as well as participant for taking part in this program. Prof. Sanjeev Rastogi, Professor of Ayurvedic Medicine, Lucknow University and former Director of Rashtriya Ayurveda Vidyapeeth were the chief guest of the closing session. CCTM Thank all the concerned staff, invited speakers and guest, participant involved in this program. Our sincere thanks to the GoI for sanctioning a grant of total INR 7 Lacs. As of guidelines, the detail report with CA Audited account statement will be send for UC clearance.

3. General Inspection to the Department of Sowa Rigpa, CUTS, Varanasi

As of CCTM Regulation and resolution passed during the board meeting, an inspection

committee, members consists of Dr. Tsewang Tamdin (Personal visiting physician to His Holiness the Dalai Lama), Dr. Tsering Tsamchoe (General Secretary; CCTM), Prof. Jampa Samten (Professor, CUTS) and Dr. Passang Dolma (Regional coordinator; CCTM) have visited the Dept. of Sowa Rigpa, CUTS, Sarnath, Varanasi on 13th Feb. 2017. The committee members first met with the Dean and Head of Sowa Rigpa Department and introduced the team members and the aim of this inspection. The members have then asked the details of their administration, their academic curricular, strength of teaching staff and student, the ongoing course syllabus and the department future plans. The team then visited the Administrative section, Vagabatta Library, then to Yuthog Clinic and Pharmacy site, Kalachakra Herbal Medicinal Garden and finally to the Research and Development wing and Therapy Wing which was newly set up.

Report in brief, there were total 2 Permanent and 7 guest faculty teaching staff with total 62 students in 6 different classes. From year 2016, the annual intake capacity of student has been increased to 12 in which 2 PCB / PCMB seat were reserved for the admission. The department has a plan to establish a departmental hospital and to do further research projects. Since this inspection is a general or annual inspection, there is no need of recommendation from the committee. The committee submitted their report to the CCTM and the CCTM executive members have read and discussed on the report in the last board meeting. The follow up letter has been sent to the Dept. Head, Sowa Rigpa CUTS.

4. Permanent Registration to Tibet and Himalaya Pharmaceutical Unit (THPU)

As of CCTM Regulation, the Tibet and Himalaya Pharmaceutical Unit was temporarily registered as a standard Pharmacy unit from year 2013 -

2016. This registration has been issued under the Rules and Regulation of Registration of Sowa Rigpa; Tibetan Medical Pharmaceutical Company/Unit. As of guidelines, a team of inspection, member consists of 2 CCTM executive members, a member from Dept. of Health, CTA and a member from Tibetan Welfare office had visited the pharmaceutical site on dated 26th December 2016. The committee has submitted their reports and with the base of their report and recommendation, the executive members of CCTM have agreed to grant a permanent registration after they fulfilled the three requirements laid by the committee. THPU is now permanently registered as a standard pharmaceutical unit and the license has been issued for three years from 6th of Jan 2017 till 5th of Jan 2020. Tibet and Himalaya Pharmaceutical Unit started their production from 2nd November, 1992 and currently under the guidance of chief pharmacist Dr. Lobsang Soepa, there are total 7 labor producing 115 different Herbal Medicine.

5. CCTM Chairman and General Secretary Official Visit to Russia

CCTM Chairman Dr. (Prof.) Lobsang Tenzin Rakdho and Gen. Secretary Dr. Tsering Tsamchoe officially paid a visit to Russia from dated 14th-23rd Feb. 2017. This visit aims to meet the Sowa Rigpa Practitioner in the region and to introduce the Sowa Rigpa; Tibetan Medical system, The Central Council of Tibetan Medicine, its role and responsibilities. The council member first met with Telo Tulku Rinpoche; Representative Office, Moscow followed by a series of Talk on Tibetan Medicine in Moscow, Buryat and Saint Petersburg. The members have also visited to Naran Clinic, Ivolginsk monastery, Datsan Gunzechoinei, Research Centre (I.M. Sechenow First Moscow State Medical University) and Office of Tibet, Moscow. The council member have also met Dr.

Dawa Tsering, regional coordinator of CCTM and have learnt that there are about 15 Tibetan origin practicing Tibetan Medicine from which 6 have CCTM registration and there are many other Sowa Rigpa practitioner who have not yet registered under CCTM. Chairman Dr. Lobsang Tenzin urge all the Tibetan Medical Practitioner to get register by introducing TMCC Act and regulation. This is the first time of Council member to visit Russia and the entire cost of this visit was supported by Tibet House, Moscow. CCTM thank the President, Vice President and Members and staff of Tibet House, Moscow for their kind help and hospitality.

6. Establishment of Sowa Rigpa Academic and Professional Grade

On March 18th 2017, One day special meeting was held in which 2 academic professional Prof. Sanjeev Rastogi and Prof. Bhushan Patwardhan were invited as an expert. CCTM former and present executive members, Principal and Head of registered medical colleges and a representative of Dept. of Education, CTA have attended the meeting. The minutes of special meeting was further discussed during the CCTM 27th Board Meeting and finally established the following Sowa Rigpa Academic and Professional Grade.

1. Academic Grade

A. Assistant Professor

Requirement: *Menrampa* (MD) Degree with no teaching experience required but age not exceeding 45.

B. Associate Professor

Requirement: *Menrampa* (MD) degree with minimum 5 years of teaching experience or *Menrampa* (MD) degree with minimum 3 articles published in any standard Medical research journal.

C. Professor

Requirement: *Menrampa* (MD) Degree

with minimum 10 years of teaching experience in which 5 years of teaching experience on Associate professor Post or *Menrampa* (MD) Degree with minimum 5 articles published in any standard Research journal.

D. Principal

Requirement: Holder of Professor Post

E. Dean

Requirement: Head of Faculty

F. Director

Requirement: The most senior Principal is eligible for the post of Director if there are several Colleges under that University.

2. Health Service - Professional Grade

2(A) Medical Professional

- 2.a.1 Medical Officer
- 2.a.2 Senior Medical Officer
- 2.a.3 Chief Medical Officer
- 2.a.4 Medical Superintendent

2(B) Para-Medical

- 2.b.1 Diploma Course
- 2.b.2 Certificate Course (Therapist)
- 2.b.3 Certificate Course (Dispenser)
- 2.b.4 Certificate Course (Nurse)

7. News in brief:

A. Registration Update:

Since December 2016 till June 2017, 2 Tibetan Medical Practitioner has been registered and overall 464 Tibetan Medical Practitioner have been registered under CCTM June 2017.

B. Friends of Tibetan Medicine:

During the last 6 months from December 2016 till June 2017, total 14 new members for the Friends of Tibetan Medicine (FTM) have registered and overall 86

members of FTM have been registered till date.

C. 1st ICTM Organizing committee Meeting

Organizing committee for the 3rd International Conference of Tibetan Medicine holds its 1st meeting from 8th April to 10th April 2017 in Delhi. The committee drafted the four days program with total 5 Plenary sessions, 30 Technical session, 12 Paper Presentation and 6 Practical workshop. A number of total 25 national and international speakers will be invited for the ICTM. The meeting was attended by 2 CCTM executive member, 1 representative from Chagpori Tibetan Medical College and 2 representatives from the Department of Sowa Rigpa, CUTS, Varanasi.

8. Announcement

A. 3rd International Conference on Tibetan Medicine:

This is to inform all the Tibetan Medical Practitioners that the 3rd International Conference on Tibetan Medicine will be held from 25th to 28th February, 2018 at Central University of Tibetan Studies, Sarnath, Varanasi. Detail information of 3rd ICTM is now available online at: (<http://tibmedcouncil.org/3rd-international-conference-on-tibetan-medicine/>).

For any queries, Please email at <2018ictm@gmail.com> or call us at +91-1892-223483/226462.

B. Deduction of Membership fee

As of CCTM 27th board meeting resolution, the membership fee for the registered doctor residing outside India,

Nepal and Bhutan had been deducted from US \$ 80 to US \$ 30 for one year. Details are as follows:

Fee for one year: US \$ 30 or Rs. 1950.00

For two years: US\$ 60 or Rs. 3900.00

For three years at a time: US\$ 76 or Rs. 4940.00

(Like earlier, 15% discount has be given for the members who pay their fees for three years at a time. More detail about the membership fee, please visit our official website from the following link:

<<http://tibmedcouncil.org/membership/>>

9. An Appeal:

Since the inception of the CCTM in the year 2004, the council has established a regulation for the registration of Medical Practitioner, Medical College/Institute, Pharmaceutical Company/Unit and has also set up a Minimum standard requirement and course and curriculum of Kachupa and Menrampa, Sowa Ripga Academic and Professional Grade. Under these guidelines, many of Sowa Rigpa; Tibetan Medical Practitioner had done their registration. There are still few TM practitioners who have not registered under the council. Thus, we urge all those TM practitioners who have not registered are requested to register themselves at earliest. And those of registered practitioner who have not renewed their registration are requested to get their renewal stamp by paying INR 100/- And also those member who have membership dues are requested to pay their dues. Kindly check your membership due from our website <<http://tibmedcouncil.org/registered-medical-practitioner/>>.

10. Thank you note:

We thank all the CCTM executive members for

contributing Rs.20000 each and special thanks to Dr. Penpa Tsering (Personal physician to His Holiness & Exe. mem) and Dr. Dawa Chodon la for donating one computer set and Panasonic photocopy machine for CCTM office use.

Upcoming Events:

- CCTM 28th Board Meeting will be held from 11th-15th September 2017.
- CCTM Gen. Secretary to attend IXth International conference on Traditional Asian Medicine, to be held at Kiel, Germany from 6-12th August.
- Dr. Passang Topchen, an Executive member of CCTM will attend one day National symposium "AYUSH Research for New India: Vision and Strategies" to be held at Pune on 4th August 2017.
- 3rd International Conference on Tibetan Medicine to be held at CUTS, Varanasi from 25th-28th Feb. 2018
- Members and Coordinators of CCTM will give introductory talk on Tibetan Medicine and general health talk to the Tibetan Schools and settlements on the following world health related days.

Registered Doctors, FTM Members and others who are interested to contribute donations and want to pay their membership fees, registration form and certificate fees via bank transfer, please note below the details of CCTM Bank account. All concerned members who made their payment via back are requested to inform CCTM office by phone call or by sending email. Thank you.

Details of CCTM Bank Accounts:

Account Name: Central Council of Tibetan Medicine
Account No.: 20590110016886
Bank Details: UCO Bank, Central Tibetan Secretariat (CTS) Branch
 Dharamsala - 176215, Distt. Kangra (H.P.)
IFSC Code: UCBA0002059 **MICR No.:** 176028096

To

If undelivered, kindly return to :

Central Council of Tibetan Medicine

Gangchen Kyishong, Dharamsala - 176215, Distt. Kangra (H.P.) India

Telephone : 01892-223483, Tele-fax: 01892-226462

Email: chethoe@yahoo.com | cctm2004@gmail.com | Website : www.tibmedcouncil.org